

TILLSYNSPLAN MILJÖBALKEN 2025

MILJÖ- OCH SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

STYRANDE DOKUMENT

Dokumenttitel	Tillsynsplan Miljöbalken 2025 Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
Diarienummer	MSN24/56
Kategori av styrdokument	Aktiverande
Fastställd av	Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
Beslutsdatum	2025-02-25
Giltighetstid	2025
Omfattar	Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens planerade tillsyn enligt Miljöbalken och Strålsäkerhetslagen 2025
Dokumentansvarig	Chef Miljöenheten, Samhällsbyggnad. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
Uppföljning	Årligen av Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

KATEGORIER AV STYRDOKUMENT

Organiserande	Förklarar, tydliggör och reglerar kommunens roll- och ansvarsfördelning samt vem som har rätt att fatta beslut.
Normerande	Beskriver kommunens förhållningssätt i en viss fråga eller ger direktiv för hur något ska utföras och syftar till att styra beteenden utifrån en gemensam värdegrund.
Aktiverande	Beskriver vad kommunen vill förändra eller uppnå inom specifika områden och syftar till att ge ett uppdrag att handla på ett visst sätt.
Reglerande	Anger villkoren för kommunal service och vilka krav kommunen ställer på de som lever, verkar och vistas i Nyköping.

INNEHÅLL

TILLSYNSPLAN MILJÖBALKEN 20251

MILJÖ- OCH SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN.....1

1.1	Sammanfattning	1
1.2	Vad är tillsyn?.....	1
1.3	Mål för miljöbalkstillsynen	2
1.4	Krav i lagstiftningen på myndigheten	3
1.4.1	Ansvarsfördelning och samordning inom tillsynsområdet	3
1.4.2	Ansvarsfördelning inom tillsynsmyndigheten	4
1.4.3	Samordning av tillsyn mellan myndigheter.....	4
1.4.4	Samordning inom tillsynsmyndigheten.....	4
1.4.5	Delegering av uppgifter inom den offentliga tillsynen.....	4
1.5	Befogenheter och resurser för tillsynen	5
1.5.1	Tillsynsmyndighetens befogenheter	5
1.5.2	Tillsynspersonal och utrustning	5
1.5.3	Totala antalet tjänster.....	6
1.5.4	Jäv	6
1.5.5	Finansiering av tillsynen	6
1.5.6	Kompetenskrav och utbildning	6
1.6	Organisation och utförande av tillsyn	7
1.6.1	Registerhållning av tillsynsobjekt	7
1.6.2	Prioriteringar inom tillsynsområdet.....	7
1.6.3	Prioritering av ärenden.....	7
1.6.4	Rutiner för utförande av tillsyn	7
1.6.5	Vägledning, information och stöd	8
1.6.6	Öppenhet i tillsynen.....	8
1.7	Sanktioner – åtgärder vid bristande efterlevnad	9
1.7.1	Miljösanktionsavgifter (MSA).....	9
1.8	Uppföljning och utvärdering av tillsynen.....	9
1.8.1	Uppföljning	9
1.8.2	Överprövningar	9
1.8.3	Revision	10

1.8.4	Utvärdering	10
1.9	Volymer	10
1.9.1	Beredskap och kontinuitetsplanering	10
1.10	Tillämpning av den nationella tillsynsstrategin och dess preciseringar	11
1.11	Tillsynsprogram Industriutsläppsverksamheter IED	11
1.12	Plan för tillsyn 2025	13
1.12.1	Styrd tillsyn miljö- och hälsoskydd	13
1.12.2	Behovsprioriterad tillsyn	14
1.12.3	Händelsestyrd tillsyn	15
1.12.4	Skattefinansierad tillsyn	16
1.13	Övriga uppgifter från nämnden till miljöenheten	17
1.13.1	Miljöövervakning	17
1.13.2	Resursbehov tillsyn 2025	17
2	ÄNDRINGSHISTORIK	18

1.1 Sammanfattning

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden är tillsammans med Jävsnämnden lokal tillsynsmyndighet för miljöbalkens område i Nyköpings kommun. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ska årligen besluta om en tillsynsplan inom miljöbalkens område. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har gett Miljöenheten i uppdrag att via en överenskommelse genomföra tillsyn och annan myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Nämnden ska se till att det finns tillräckliga resurser och kompetens för tillsyn och ärendehandläggning. Kommunstyrelsen har ansvaret för personalen.

Miljöenheten planerar att under 2025 inspektera cirka 70 tillstånds- eller anmälningspliktiga miljöskyddsverksamheter, cirka 6 anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter och cirka 210 icke-anmälningspliktiga miljö- och hälsoskyddsverksamheter. Planerad tillsyn kommer även ske på bland annat förorenade områden, krogbuller och fastighetsägares egenkontroll. Tillsyn i form av ärendehandläggning planeras ta cirka 8000 timmar i anspråk och den skattefinansierade tillsynen planeras ta cirka 4000 timmar. Sammanfattningsvis bedöms det behövas cirka 17 300 timmar för tillsyn under 2025 varav Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden står för cirka 16 800 timmar.

1.2 Vad är tillsyn?

Tillsyn kan beskrivas som de myndighetsåtgärder som vidtas för att lagarna ska följas. I miljöbalken 26 kapitel 1§ anges att med tillsyn avses att tillsynsmyndigheten ska:

1. *På eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken följs samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse,*
2. *Underlätta för en enskild att fullgöra sina skyldigheter enligt de handlingsregler som avses i 1 genom information och liknande verksamhet, och*
3. *Fortlöpande bedöma om villkor för miljöfarlig verksamhet eller vattenverksamhet som omfattas av tillstånd är tillräckliga*

I juni 2020 ändrades ovanstående paragraf. Tidigare lydelse var bland annat: *Tillsynsmyndigheten skall dessutom, genom rådgivning, information och liknande verksamhet, skapa förutsättningar för att balkens ändamål skall kunna tillgodoses.* I propositionen förklaras varför ändringen genomfördes:

”Med tillsyn avses även information och liknande verksamhet som underlättar för en enskild att fullgöra sina skyldigheter enligt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken. Det innefattar information till en enskild aktör om gällande regler men också vägledning till en enskild om hur den metodiskt kan gå till väga för att själv avgöra vilka åtgärder som är lämpliga att vidta för att försäkra sig

om att gällande regler följs. I nuvarande andra stycket nämns även rådgivning. För att förtydliga att tillsynsmyndigheten inte är skyldig att bistå en enskild aktör med detaljerade råd om hur den ska bedriva sin verksamhet tas det ordet bort. Till skillnad från vad som gäller idag ska den främjande verksamheten rikta sig till en enskild för att anses som tillsyn. Det innebär att information som riktar sig till en obestämd krets inte är tillsyn. Centrala tillsynsmyndigheters råd och stöd till tillsynsmyndigheterna är inte heller tillsyn”.

Följande arbetsuppgifter är exempel på vad som ingår i tillsynsbegreppet.

- information och vägledning
- inspektion och besiktningar för att kontrollera att lagar och beslut följs
- granskning av inkomna miljörapporter, årsrapporter, analysprotokoll mm
- föreläggande och förbud för att åstadkomma rättelse
- anmälan till polis- eller åklagare vid misstanke om brott
- beslut om miljöstraffsavgift

1.3 Mål för miljöbalkstillsynen

Miljötillsynen ska syfta till att nå miljöbalkens mål samt de nationella miljökvalitetsmålen och folkhälsomålen. Tillsynen ska vara rättssäker, effektiv och ändamålsenlig. Den offentliga tillsynen och tillsynsmyndigheterna ska uppfattas av konsumenterna, media och företag som trovärdig.

Nyköping kommuns övergripande mål för kommunens verksamhet finns i vision 2040 som har fastställts av kommunfullmäktige i december 2021:

Nyköpings kommun kännetecknas av trygghet, närhet och framtidstro.

Vi växer ekonomiskt och socialt hållbart och går före i den gröna omställningen genom mod, handlingskraft och gemensamt ansvarstagande.

Här blir du inspirerad och uppmuntrad till kreativitet, utveckling och samarbete.

Tillsammans skapar vi en bättre framtid!

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Nyköpings kommun har följande övergripande mål för miljö- och hälsoskyddstillsynen:

- Miljö- och hälsoskyddstillsynen syftar till att nå Miljöbalkens mål samt de nationella och regionala miljökvalitetsmålen.
- Prioriterade områden är enskilda avlopp, giftfri miljö och god bebyggd miljö.
- Prioriterade grupper i tillsynen är känsliga grupper såsom barn, äldre och sjuka.

1.4 Krav i lagstiftningen på myndigheten

Det är främst Miljötillsynsförordning (2011:13) som reglerar vilka krav som finns på myndigheten vad gäller planer och utredningar.

1 kap 6 § Hos en tillsynsmyndighet ska det finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen ska avse en tid om tre år. Utredningen ska ses över vid behov och minst en gång varje år.

1 kap 7 § En tillsynsmyndighet ska föra ett register över de tillsynsobjekt som behöver återkommande tillsyn.

1 kap 8 § En tillsynsmyndighet ska för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Planen ska grundas på den behovsutredning som avses i 6 § och det register som avses i 7 §.

Av planen ska det framgå hur myndigheten har tagit hänsyn till den nationella tillsynsstrategin som avses i 3 kap. 19 §.

Den nationella strategin för miljöbalkstillsynen är vårt gemensamma verktyg för att uppnå en effektiv och likvärdig tillsyn. Tillsynen är ett viktigt styrmedel för att säkerställa syftet med miljöbalken och därmed främja en hållbar utveckling utifrån miljömålen.

1 kap 9 § Av 3 och 8 §§ myndighetsförordningen (2007:515) följer att en tillsynsmyndighet ska bedriva tillsynsarbetet effektivt och att myndigheten ska utveckla personalens kompetens i tillsynsfrågor. Förordning (2020:647).

3 kap 19 § Naturvårdsverket ska i samverkan med centrala tillsynsvägledande myndigheter se till att det finns nationella mål för tillsynen enligt miljöbalken och en strategi för att uppnå de målen (nationell tillsynsstrategi). Förordning (2020:647).

1.4.1 Ansvarsfördelning och samordning inom tillsynsområdet

Det finns flera nationella myndigheter som har ansvar för tillsynsvägledning, dessa är Naturvårdsverket, Affärsverket svenska kraftnät, Boverket, Folkhälsomyndigheten, Havs- och vattenmyndigheten, Kemikalieinspektionen, Läkemedelsverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen, Socialstyrelsen, Statens energimyndighet, Statens jordbruksverk, Transportstyrelsen och Strålsäkerhetsmyndigheten.

Länsstyrelsen ska ge tillsynsvägledning i länet. I länsstyrelsernas tillsynsvägledning ingår att ge kommunerna stöd för att utveckla tillsynen.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden samt Jämsnämnden är tillsynsmyndighet för miljöbalken i Nyköpings kommun. Strandskyddstillsynen utförs av Bygglovsenheten och övriga delar av Miljöenheten. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutar om tillsynsplan och behovsutredning inom miljöbalkens område i enlighet med Miljötillsynsförordningen.

Tillsynen över musikbuller, köldmedia, engångsförpackningar inom livsmedelsbranschen omfattas av miljöbalken men utförs av Livsmedelskontroll och tillståndsenheten från och med 2025. Det gäller även tillsyn av rökfria miljöer enligt Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

1.4.2 Ansvarsfördelning inom tillsynsmyndigheten

Miljöenheten utför tillsyn inom Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområde. Hur beslutsrätten har delegerats beskrivs i delegationsordningen som finns tillgänglig hos Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

1.4.3 Samordning av tillsyn mellan myndigheter

Inom tillsynen genomförs följande aktiviteter för samordning med främst länsstyrelsen och övriga kommuner i Södermanlands län samt nationella myndigheter:

Varje år deltar Miljöenheten i ett antal handläggarträffar i länet. Träffar anordnas bland annat inom hälsoskydd, miljöskydd, avlopp, lantbruk, förorenade områden och täkter.

Länets kommunala miljöchefer träffas fyra gånger per år för att diskutera bland annat samarbete, samordning och samsyn.

Miljöenheten deltar i de projekt och utbildningar som drivs genom samverkan i Sörmland.

Kontakt i det dagliga arbetet sker vid behov med kollegor i länet och landet, länsstyrelsen, Naturvårdsverket, Folkhälsomyndigheten med flera.

Miljöenheten deltar i länets samverkansgrupp mot miljöbrott.

1.4.4 Samordning inom tillsynsmyndigheten

Inom myndigheten sker samordning genom att:

Miljöenheten har varje vecka gruppmöten för att bland annat diskutera samordning och samsyn

Genom att ta fram och tillämpa gemensamma mallar, rutiner och bedömningsgrunder sker samordning inom myndigheten.

1.4.5 Delegering av uppgifter inom den offentliga tillsynen

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Nyköpings kommun delegerar inte någon uppgift inom ansvarsområdet miljö- och hälsoskyddstillsyn till någon annan.

Vid risk för jäv inom miljöenheten sker ett samarbete med andra kommuner.

Tillsynsbesök genomförs och ärenden bereds då av handläggare från någon annan kommun men vid behov fattas beslut i Nyköpings Miljö- och samhällsbyggnadsnämnd eller jävsnämnd.

1.5 Befogenheter och resurser för tillsynen

1.5.1 Tillsynsmyndighetens befogenheter

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens befogenheter inom miljö- och hälsoskyddsområdet regleras huvudsakligen i Miljöbalken (MB) (1998:808) och i Miljötillsynsförordningen (2011:13).

Enligt MB har tillsynsmyndigheten rätt att få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till de områden, lokaler och andra utrymmen som behövs för att tillsynen ska kunna genomföras.

För åtgärder vid bristande efterlevnad och sanktioner, se avsnitt Sanktioner – åtgärder vid bristande efterlevnad.

Miljöenheten ska svara för tillsyn i kommunen enligt delegationsordningen, reglementen, miljöbalken och annan lagstiftning inom miljö- och hälsoskydd enligt antagen tillsynsplan. Tillsynen omfattar fortlöpande inspektioner, handläggning av inkommande ärenden, så som remisser, ansökningar och klagomål.

Miljöenheten tar årligen fram en behovsutredning och ett förslag till tillsynsplan. Inriktningen och ambitionsnivån på förslaget tas fram i samarbete med den sakkunnige tjänstemannen som håller kontakten med Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens ordförande och presidiet. Tillsynsplan med eventuella ändringar antas sedan av Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

Miljöenheten ska bevaka utvecklingen inom sitt verksamhetsområde, exempelvis när det gäller rättsfall, forskning och ny lagstiftning.

Miljöenheten ska tillhandahålla tillräckligt underlag för budget, verksamhetsplaner, budgetuppföljning samt bokslut.

Medverkan i externa projekt utöver tillsynsplan kommuniceras med nämnd/ordförande innan start av nya projekt av resursfördelningsskäl.

1.5.2 Tillsynspersonal och utrustning

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens operativa tillsyn utförs av miljöenheten. Arbetet inom miljöenheten leds av miljöchefen. Miljöchefen ansvarar även för utveckling av verksamheten och har också personalansvar för miljö- och hälsoskyddsinspektörerna samt administratör.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har till sin hjälp ett beställarkontor med sakkunniga tjänstemän och specialister som bland annat har till uppgift att arbeta med omvärldsbevakning, mål, nyckeltal, uppföljning och budget.

Miljöenheten har också tillgång till kommunikatör för hjälp med texter och mediakontakter och kommunjurist.

Inspektörerna har tillgång till skyddsutrustning i tillräcklig omfattning samt tillgång till adekvat teknisk utrustning för tillsynen.

1.5.3 Totala antalet tjänster

För tillsyn enligt miljöbalken finns miljö- och hälsoskyddsinspektörer anställda på miljöenheten. Verksamhetsstödande är en administratör, två inspektörer med samordningsansvar och en enhetschef. För 2025 finns motsvarande ca 16 årsarbetskrafter tillgängliga för tillsyn och handläggning. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har gjort bedömningen att personalresurserna under 2025 är tillräckliga för den ambitionsnivå som är satt i tillsynsplanen. Däremot svarar de inte helt emot de behov som har lyfts fram i behovsutredningen.

Uppföljning av verksamheten sker kontinuerligt för att kontrollera att uppdraget klaras. Resultatet stäms av i april, delårsbokslut och i bokslut. Varje år i samband med budgetprocessen ses behovet av tjänster och resurser över.

1.5.4 Jäv

För att säkerställa att intressekonflikter i miljö- och hälsoskyddstillsynen undviks följs förvaltningslagens jävsbestämmelser. Var och en som verkar i kommunen ska självant anmäla om han eller hon anser eller misstänker att det kan föreligga intressekonflikter/jäv vid handläggning i något ärende. Detta gäller både tjänstemän och politiker. Nya politiker får utbildning om dessa reglers innehåll och tillämpning genom internutbildningar som återkommer med jämna mellanrum. För tjänstemännens del tas frågan upp vid anställning samt vid det årliga medarbetarsamtalet. En genomgång av eventuella intressekonflikter gällande enskilda tillsynsobjekt sker också vid planeringen av tillsynsprojekten.

1.5.5 Finansiering av tillsynen

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens tillsyn av verksamheter inom miljö- och hälsoskyddsområdet finansieras av skattemedel och tillsynsavgifter. Kommunfullmäktige fattade i december 2024 beslut om taxa för miljö- och hälsoskyddstillsyn i Nyköping. Tillsynen finansieras enligt taxan främst genom timavgifter som debiteras i efterhand. Timavgiften för år 2024 kommer vara 1274kr.

1.5.6 Kompetenskrav och utbildning

Miljöenhetens inspektörer har alla minst en treårig universitetsutbildning eller motsvarande som grundutbildning inom området. Fortbildning sker kontinuerligt utifrån behov och kursutbud. Genom samverkan i Södermanland arrangeras utbildningar och seminarier för inspektörer och i viss mån även politiker.

1.6 Organisation och utförande av tillsyn

Miljöenheten leds av en miljöchef. Inom miljöenheten finns handläggargrupper för enskilda avlopp, hälsoskydd, miljöskydd, planer och för förorenade områden. För närvarande finns det två samordnare på enheten. En vars uppgift är att samordna och följa upp verksamheten inom förorenade områden och miljöskydd, och en vars uppgift är att samordna arbetet inom hälsoskyddsområdet.

Tillsynsarbetet bedrivs i projektform för den planerade tillsynen. För anmälningar, klagomål och övrig tillsyn och ärendehantering sker arbetet löpande enligt fastlagda rutiner och processer.

Genomförandet ska karaktäriseras av god service med tillgänglighet och professionellt bemötande.

Medborgaren och verksamheter ska uppleva mötet med tillsynsmyndigheten som informativt, rådgivande och stödjande där service sätts i fokus, det vill säga

att det ska vara lätt att få kontakt med handläggare och lätt att få information

att miljöenheten löpande ska uppdatera kommunens hemsida

att miljöenheten vid behov tar fram faktablad gällande specifika tillsynsområden eller för särskilda frågor gällande lagstiftning

att miljöenheten är med och utvecklar e-tjänster för att underlätta för våra kunder att sköta sina ärenden när det passar dem

1.6.1 Registerhållning av tillsynsobjekt

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens tillsynsobjekt finns registrerade i datasystemet ecos. I kommunen finns totalt ca 650 tillsynsobjekt med regelbunden tillsyn. Registret uppdateras med uppgifter så som pågående verksamhet, gällande klassningar, parter och andra förändringar vid varje tillsynsbesök.

1.6.2 Prioriteringar inom tillsynsområdet

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden bestämmer vilken prioriteringsordning som ska gälla för miljö- och hälsoskyddstillsynen. Nämndens prioritering av känsliga grupper såsom barn, äldre och sjuka görs bland annat genom regelbunden tillsyn av vårdlokaler, skolor och förskolor.

1.6.3 Prioritering av ärenden

Handläggning av inkommande ärenden ska prioriteras före den behovsprioriterade tillsynen.

1.6.4 Rutiner för utförande av tillsyn

Miljöenheten har skriftliga rutiner för tillsynsärenden. Efter genomförd tillsyn skrivs en kontrollrapport där eventuella avvikelser noteras. Kontrollrapporten skickas till verksamhetsutövaren och diarieförs i verksamhetssystemet ecos. Dokumenten är offentliga och kan plockas fram på begäran av företagare, intresserad allmänhet, media eller andra intresserade.

1.6.5 Vägledning, information och stöd

Miljöenheten ska enligt 6 § i förvaltningslagen se till att kontakterna med enskilda blir smidiga och enkla. Myndigheten ska lämna den enskilde sådan hjälp att han eller hon kan ta till vara sina intressen. Hjälpen ska ges i den utsträckning som är lämplig

med hänsyn till frågans art, den enskildes behov och myndighetens verksamhet. Den ska ges utan onödigt dröjsmål. Miljöenheten ska även, enligt MB 26:1 § andra stycket underlätta för en enskild att fullgöra sina skyldigheter.

Tillsynsmyndigheten får inte tillgripa mer ingripande tvångsåtgärder än vad som krävs i det enskilda fallet för att åstadkomma att balkens regler följs. Regeringen har i specialmotiveringen till MB 26 :1 § angett bland annat att "Tillsynsmyndigheten bör själv kunna avgöra i vilket fall det är tillräckligt att åstadkomma rättelse genom råd och i vilka fall det är lämpligare att använda sig av mer ingripande åtgärder såsom föreläggande om rättelse eller förbud"

I samband med valet mellan att lämna upplysningar/vägledning eller att meddela förelägganden eller förbud bör man uppmärksamma att felaktiga upplysningar/vägledning kan leda till skadestånd. I Skadeståndslagen 3:3 § förskrivs följande: "Staten eller en kommun skall ersätta ren förmögenhetsskada som vållas av att en myndighet genom fel eller försummelse lämnar felaktiga upplysningar eller råd, om det med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl".

1.6.6 Öppenhet i tillsynen

I Sverige regleras öppenheten i tillsynen framför allt av Tryckfrihetsförordningen (1949:105) och Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). I korthet innebär detta att alla myndigheter är skyldiga att föra register över de allmänna handlingar som finns hos myndigheten. Ett sådant register kallas vanligtvis för diarium. I diariet registreras uppgifter om dels de handlingar som kommer in till myndigheten, till exempel brev och ansökningar, dels de handlingar som upprättas vid myndigheten, till exempel beslut och inspektionsrapporter. I diariet registreras både offentliga och sekretessbelagda handlingar.

Vem som helst har rätt att begära att få se en handling som finns hos en myndighet. En allmän handling är vanligen också offentlig, det vill säga vem som helst får ta del av den. Vissa handlingar kan dock vara sekretessbelagda, alltså hemliga. Detta ska prövas av myndigheten utifrån gällande lagstiftning när någon ber att få ut en handling. Alla inspektionsrapporter är offentliga och lämnas ut på förfrågan, oftast samma dag.

Tillsynsplanen fastställs av Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och blir därmed en offentlig handling.

1.7 Sanktioner – åtgärder vid bristande efterlevnad

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har följande sanktioner till sitt förfogande enligt MB 26:1, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 21, 26, 27, 29, 30 §§ samt MB 2:9 §, 12:6 §, 24:3 § och 8 § förordningen om tillsyn enligt MB, 27 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och lag om viten (SFS 1985:206).

meddela föreläggande

meddela föreläggande med vite

meddela förbud

meddela förbud med vite

besluta om rättelse på den felandes bekostnad, eller att

besluta om handräckning på den felandes bekostnad

1.7.1 Miljösanktionsavgifter (MSA)

Enligt MB 30 kap. och förordningen om miljösanktionsavgifter (2012:259) ska MSA betalas av den som överträder vissa bestämmelser i MB. Avgiften är administrativ och tas ut oberoende om överträdelsen kan ha skett av uppsåt eller oaktsamhet. I förordningen framgår överträdelser och storlek på avgiften. Avgiften tillfaller staten.

1.8 Uppföljning och utvärdering av tillsynen

1.8.1 Uppföljning

För Miljöenheten är det grundläggande att alla verksamheter bedöms så likvärdigt som möjligt. För att säkerställa likabehandlingen i utförandet av tillsynen jobbar miljöenheten löpande med denna fråga.

Miljöenheten har ett ärendehanteringssystem för fördelning och uppföljning av inkommande ärenden. Vid varje given tidpunkt kan alla ärendens status redovisas. Uppföljning sker också av tidsredovisningen för att kontrollera hur mycket tid som läggs på olika arbetsuppgifter. Statistik från tidsredovisningen ligger till grund för kommande planering och används för att utveckla arbetet.

1.8.2 Överprövningar

Varje överprövat beslut analyseras och blir ett underlag för kommande bedömningar. I nästan alla fall delar överprövande instanser Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens bedömningar.

1.8.3 Revision

Länsstyrelsen ska utföra årliga tillsynsvägledande besök. Revision görs också av kommunens egna revisorer. I vissa fall tar kommunens revisorer hjälp av externa revisorer. Inom myndighetsavdelningen på samhällsbyggnad genomförs årliga interna revisioner från och med år 2021.

1.8.4 Utvärdering

Ärenden

Miljöenheten beräknar inkommande ärenden 2025 till ca 1000 stycken. Med inkommande ärenden avses ansökningar, remisser, klagomål och andra inkomna handlingar för utredning och åtgärd. Miljöenheten använder SBA's (Stockholm Business Alliance) NKI-index för att mäta kundnöjdheten hos verksamheterna. Undersökningen riktar sig mot de företag som har vänt sig till Miljöenheten med ett ärende och de som har varit föremål för tillsyn.

Tillsynsobjekt

Det finns cirka 370 stycken miljöskyddsobjekt (inkl lantbruk och avloppsreningsverk) och cirka 300 hälsoskyddsobjekt med regelbunden tillsyn. Antalet objekt varierar under året, varför siffrorna är ungefärliga. Utvärdering av genomförandet av tillsynen görs inom respektive tillsynsprojekt. Erfarenheter dokumenteras inför nästa tillsynsomgång.

1.9 Volymer

Miljöenheten har att kontinuerligt se över volymer och nyckeltal då Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens inriktningar och prioriteringar inom miljö- och hälsoskyddsplaneringen styrs/beskrivs via dessa. Volymer och nyckeltal läggs fast i budget och i beställningen från nämnden till Samhällsbyggnad.

Ostlänkens planering och påverkan på Nyköpings attraktionskraft och tillväxt är svår att uppskatta. Mängden ärenden och verksamheter kommer att påverkas, men hur mycket är svårt att bedöma. Omprioriteringar eller förstärkningar kan komma att behövas.

Antalet klagomålsärenden ligger mellan 100-150 per år de senaste åren.

1.9.1 Beredskap och kontinuitetsplanering

Miljöenheten ska medverka i kommunens beredskapsplanering och övningar. Miljöenheten ska förbereda sig på sådant sätt att kontorets personal ska finnas lätt tillgänglig och kunna fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsverksamheten, dels i händelse av olyckor under fredstid och dels under beredskap och krig. Gällande beredskapsplan antogs av miljönämnden 2011-01-31.

1.10 Tillämpning av den nationella tillsynsstrategin och dess preciseringar

Strategin innehåller sex tillsynsområden. Vart och ett av dessa har inringade fokusområden med tillhörande preciseringar kopplade till sig. Till varje fokusområde finns ett nationellt effektmål för tillsynen. Preciseringarna utgör strategi för att uppnå effektmålen.

1.11 Tillsynsprogram Industriutsläppsverksamheter IED

Industriutsläppsdirektivet (IED) är i svensk rätt genomförd som föreskrifter i industriutsläppsförordningen. Miljöenheten ska, med utgångspunkt i tillsynsplanen, upprätta och regelbundet uppdatera ett tillsynsprogram för varje verksamhet som är tillståndspliktig enligt IED-bestämmelserna.

I tillsynsprogrammet ska miljöenheten bestämma hur ofta tillsynsbesök ska genomföras. Tiden mellan två tillsynsbesök ska bestämmas utifrån en bedömning av verksamhetens risk för miljön. Om verksamheten innebär betydande risker för miljön får tiden inte överskrida ett år och i andra fall får den inte överskrida tre år.

Miljöenheten har i dagsläget tillsyn över sex anläggningar som lyder under IED. Det är fyra lantbruk, Björshults avfallsanläggning och Rörmontage AB.

Enligt lagstiftningen ska miljöenheten genomföra tillsynsbesök i enlighet med tillsynsprogrammet och skriftligen redovisa varje tillsynsbesök och lämna redovisningen till verksamhetsutövaren senast två månader efter besöket. Miljöenheten ska även genomföra ett nytt besök inom sex månader, om myndigheten vid det föregående besöket fann någon allvarlig brist i hur villkor, föreskrifter eller likande som gäller för verksamheten uppfylldes

Verksamhet	BAT-slutsats offentliggjord	Påverkan på vatten	Påverkan på luft	Påverkan på mark	Tid mellan tillsynsbesök
Snesta Gård AB	170221		x		1 år
Rösängs Lantbruk AB	170221		x		1 år
Valsbergs Gård	170221		x		1 år
Broby Gård	170221		x		1 år
Rörmontage i Nyköping AB	170221			x	1 år
Björshults avfallsanläggning ¹		X		x	1 år

Påverkan på vatten innebär att verksamheten har ett utsläpp till vatten som är betydande ur miljö- och/eller hälsoskyddssynpunkt.

Påverkan på luft innebär att verksamheten har utsläpp till luft som är betydande ur miljö- och/eller hälsoskyddssynpunkt.

Påverkan på mark innebär att det finns kända markföroreningar inom verksamheten eller att risken för utsläpp till mark anses vara betydande.

Bedömning av verksamheter

Miljöenheten gör bedömning av verksamheternas risk för miljön utifrån följande:

Om verksamheterna har en betydande påverkan på två eller fler av områdena vatten, luft och mark enligt tabellen ovan får tiden mellan tillsynsbesöken inte överskrida ett år.

För de verksamheter som har en betydande påverkan på ett av områdena vatten, luft och mark enligt tabellen får tiden mellan tillsynsbesöken inte överskrida två år.

För övriga verksamheter får tiden mellan tillsynsbesöken inte överskrida tre år.

¹ Tillsyn utförs av Jämsnämnden

Under de fyra första åren efter att BAT-slutsatser har offentliggjorts får tiden mellan tillsynsbesöken inte överskrida ett år (eller så genomförs ett tillsynsbesök varje år).

1.12 Plan för tillsyn 2025

1.12.1 Styrd tillsyn miljö- och hälsoskydd

Bransch (tillsynsområde)	Antal objekt 2025
Stena Recycling	1
Saint-Gobain deponin i Vrena	1
Krematoriet	1
Stigtomta reningsverk[1]	4
Rörmontage	6
Täkt B - Nyköpings bergmaterial Bergtäkt Ekeby	3
Täkt B - Bergtäkt Bälinge-Oppeby	1
Täkt B - Bergtäkt Hagnesta	1
Täkt - Grustäkt Eriksdals grus Ab Eneby Larslund	3
Påljungshage kross	4
Sjukhuset	2
Björshults avfallsanläggning[2]	5
Mellanlager för trädgårdsavfall[3]	3
Nyköpings bussdepå	1
Jordbruk tillståndspliktiga B (200-400)	9
Jordbruk tillståndspliktiga B(>400)	6
Jordbruk, djur 100-300 C	4
Täkter, krossar och asfaltsverksamheter. C	4
Fordonstvättar	14
Drivmedelsförsäljare	24
Hjortensbergsbadet	1
Solarier	5
Antal verksamheter	103
Resursbehov styrd tillsyn	871 timmar

1.12.2 Behovsprioriterad tillsyn

Bransch (tillsynsområde)	Antal objekt	Antal timmar 2025
Förorenade områden		900
Riskklassning + Tillsyn enskilda avlopp	6500	700
Ledningsnätet till Brandholmens reningsverk ⁷	1	100
Nationella tillsynsprojekt		160
Strandbad	18	36
Animaliska biprodukter (kadaverpannor & gödselhantering)		40
Småbåtshamnar/båtbottentvättar	8	80
Fordonstvättar	21	210
Drivmedelsförsäljare	6	60
Radon i flerfamiljshus		200
Dagvatten		200
Rökfria miljöer ²		200
Vattenskyddsområden		80
Lantbruk med 30-100 djurenheter	25	72
Jordbruk spannmålsodling > 100 ha	57	88
Vårdboenden	60	600
Idrottslokaler	28	280
Gym/träningslokaler	15	150
Tandläkarmottagningar	15	150
Konstgräsplaner	8	40
Fastigheter med skrot och avfall		100
Fastighetsägarnas egenkontroll		80
Sprängämnesprekursorer		40
Hantering av massor i exploateringsprojekt		100
Avfallshantering		100
Krogbuller och evenemang ³		100

² Tillsynen utförs av Livsmedelskontroll och tillståndsenheten

³ Tillsynen utförs av Livsmedelskontroll och tillståndsenheten

Hästgårdar (Jordbruksverkets projekt till 2024)	10	80
Växtskyddsmedel - Riskklassning och tillsyn försäljning, användning etc		80
Åkerier	20	200
Nationella tillsynstrategier framöver		200
Jordbruksverkets projekt tillsyn i fält 2025		20
Summa timmar		5446

¹ Tillsyn utförs av Jämsnämnden

1.12.3 Händelsestyrd tillsyn

Tillsynsområde	2025
Förorenade områden, avhjälpande	800
Köldmedierapporter⁴	400
Miljöskyddsärenden	
- <i>C-anmälan</i>	500
- <i>avfall i anläggningsändamål</i>	600
- <i>avfallsärenden (dispenser renhållningsordningen)</i>	200
- <i>befogade klagomål</i>	800
- <i>anmälan värmeuttag</i>	250
- <i>övrigt</i>	900
Hälsoskyddsärenden	
- <i>§38-anmälan</i>	400
- <i>Befogade klagomål</i>	700

⁴ Tillsynen utförs av Livsmedelskontroll och tillståndsenheten

- Musikbullerklagomål⁵	100
- övrigt (lokala hälsoskyddsföreskrifter, radon etc)	200
Avloppsärenden	600
Olyckor	150
Resursbehov händelsestyrd tillsyn i timmar	6600

1.12.4 Skattefinansierad tillsyn

Tillsynsområde	2025
Sanktionsavgifter och åtalsanmälningar	100
Fosforfällor, tillsyn	80
Obefogade klagomål	400
Planer och projekt	800
Avfallsdispenser	80
Service och vägledning	1500
Remisser	200
Ostlänken samråd & planering	400
Risiklassning enskilda avlopp	500
Objektburen smitta – smittspårning	50
Resursbehov skattefinansierad tillsyn i timmar	4110

⁵ Tillsynen utförs av Livsmedelskontroll och tillståndsenheten

1.13 Övriga uppgifter från nämnden till miljöenheten

1.13.1 Miljöövervakning

Tillsynsområde	Antal per år
Åprovtagning, 3st	40
Bakgrundsstrålning, 5 st	2
Sjöprover, 5 st	3
Kalkeffektsuppföljning, 3st	2
Försurningskänsliga brunnar, 15 st	2
Sammanlagd resurs för miljöövervakning	280 timmar

1.13.2 Resursbehov tillsyn 2025

Tillsyn	2025
Styrd tillsyn miljö & hälsoskydd	871
Behovsprioriterad tillsyn	5426
Händelsestyrd tillsyn	6600
Skattefinansierad tillsyn	4110
Miljöövervakning (MSN)	280
Sammanlagt resursbehov för tillsyn och miljöövervakning i timmar	17287 timmar

2 ÄNDRINGSHISTORIK

Rev	Författare	Beskrivning av förändring	Datum
1.0	Per Berggren	Originaldokument	2023-12-20